

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 449
Warszawa, 8 kwietnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jakuba Kuleszę.

(-) Wojciech Bakun; (-) Elżbieta Borowska; (-) Barbara Chrobak; (-) Grzegorz Długi; (-) Norbert Kaczmarczyk; (-) Andrzej Kobylarz; (-) Jerzy Kozłowski; (-) Jakub Kulesza; (-) Andrzej Maciejewski; (-) Robert Mordak; (-) Jarosław Porwich; (-) Stefan Romecki; (-) Jarosław Sachajko; (-) Anna Maria Siarkowska; (-) Paweł Skutecki; (-) Agnieszka Ścigaj; (-) Stanisław Tyszka; (-) Małgorzata Zwiercan.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy ordynacja podatkowa

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997 r. nr 137 poz. 926 z późn. Zm.)W art. 70 uchyla się §8.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE PROJEKTU USTAWY

Celem projektowanej nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (dalej: o.p.) jest wyeliminowanie z jej treści przepisu art. 70 §8, którego zgodność z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. została zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt 40/12.

Ustawa uchyla przepis, który pomimo odmiennych numeracji redakcyjnej wprowadzonej ustawą z dnia 12 września 2003 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, powtarza w swej treści normę prawną regulowaną uprzednio przez obowiązujący do dnia 31 grudnia 2002 r. przepis art. 70 § 6 o.p.

Przepis art. 70 §6 o.p. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r. stanowił, że nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką, jednakże po upływie terminu przedawnienia zaległość podatkowa może być egzekwowana tylko z przedmiotu hipoteki.

Po wejściu w życie wskazanej wyżej nowelizacji, już jako art. 70 §8 o.p., wskazuje, że nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu. Treść tego przepisu została więc jedynie uzupełniona o uwzględnienie zabezpieczenia w postaci zastawu skarbowego.

Podstawę wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12) stanowił przepis art. 70 §6, tj. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r., jednakże Trybunał wskazał, że: *"Po trzecie, choć zakwestionowany przepis od 1 stycznia 2003 r. nie miał już zastosowania do nowych zabezpieczeń należności podatkowych z uwagi na utratę mocy obowiązującej, zawarta w nim norma prawna została powtórzona i rozszerzona (o zastaw skarbowy) w art. 70 §8 ordynacji podatkowej. Ten ostatni przepis nie był wprawdzie formalnie przedmiotem orzekania (nie stanowił bowiem podstawy ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącej), lecz w sposób oczywisty mają do niego odpowiednie zastosowanie te same zastrzeżenia konstytucyjne, które zostały podniesione w niniejszym wyroku. Z punktu widzenia Konstytucji, podczas kontroli podatkowej nie jest dozwolone ani uzależnianie terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych od tego, w jaki sposób zostały one zabezpieczone, ani dopuszczenie do sytuacji, w której zobowiązania tak wyodrębnionej kategorii podatników nigdy się nie przedawniają. Uzasadnia to konieczność podjęcia przez ustawodawcę w ramach realizacji*

niniejszego wyroku pilnych działań zmierzających do wyeliminowania z systemu prawnego art. 70 §8 ordynacji podatkowej z przyczyn wskazanych wyżej."

Wyrok odniósł się tym samym do treści przepisu po jego nowelizacji, wskazując zarazem, że pomimo tego, iż nie mógł on być przedmiotem rozpoznania w tej sprawie, mają do niego zastosowanie te same zastrzeżenia konstytucyjne. Trybunał uznał bowiem, że treść normatywna tego przepisu narusza konstytucyjną zasadę równości wobec prawa oraz prawo własności wskazane w art. 64 ust. 2 Konstytucji RP.

Stanowisko przedstawione przez Trybunał znalazło szerokie poparcie w orzecznictwie wojewódzkich sądów administracyjnych (zob. wyrok WSA w Łodzi dnia 17 grudnia 2013 r., sygn. akt I SA/Łd 496/13; wyrok WSA w Opolu z dnia 4 kwietnia 2014 r., sygn. akt I SA/Op 566/13; wyrok WSA w Białymstoku z dnia 6 maja 2014 r., sygn. akt I SA/Bk 113/14; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. akt I SA/Po 925/13; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 9 grudnia 2014 r., sygn. akt I SA/Wr 1158/14; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 9 stycznia 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 619/14; wyrok WSA w Krakowie z dnia 14 stycznia 2015 r., sygn. akt I SA/Kr 1758/14; wyrok WSA w Krakowie z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt I SA/Kr 1841/14; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt I SA/Gd 1537/14; wyrok WSA w Białymstoku z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt I SA/Bk 240/15; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 3 czerwca 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 1156/14; wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt I SA/Łd 732/15). Tę linię orzecniczą potwierdza również Naczelny Sąd Administracyjny (zob. wyrok NSA z dnia 18 lipca 2014 r., sygn. akt I FSK 1173/13; wyrok NSA w Warszawie z dnia 18 lipca 2014 r., sygn. akt I FSK 1176/13; wyrok NSA w Warszawie z dnia 21 stycznia 2015 r., sygn. akt II FSK 1764/14; wyrok NSA w Warszawie z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt I FSK 185/14).

Powyższe stanowisko potwierdził w ostatnim czasie Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 17 marca 2016 r., sygn. akt V CSK 377/15, stwierdził, że art. 70 §8 o.p. stanowi jedynie powielenie uprzednio obowiązującego przepisu art. 70 §6 o.p., który Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z Konstytucją. Sąd Najwyższy wskazał, że przyczyną takiego stanowiska Trybunału była nierówność podmiotów uzyskujących zabezpieczenie, a także, że z treści wyroku wynika jednoznacznie, że przepis ten jest niekonstytucyjny, a tym samym przestaje wywierać skutki prawne i powinien być traktowany jako nieistniejący, gdyż nie odpowiada on standardom ochrony własności.

Sąd Najwyższy, podobnie jak Trybunał Konstytucyjny wskazał na nagłą potrzebę podjęcia przez

ustawodawcę działań legislacyjnych mających na celu usunięcie przedmiotowego przepisu.

W obecnej sytuacji, biorąc pod uwagę wskazania Sądu Najwyższego oraz Trybunału Konstytucyjnego, a także jednolitą linię orzeczniczą sądów administracyjnych stwierdzić należy, że przepis art. 70 §8 o.p., którego stosowanie w powyższym stanie ulega zaniechaniu powinien zostać usunięty z treści ustawy ordynacja podatkowa. Istnienie bowiem jednostki redakcyjnej, której norma prawna jest niezgodna z Konstytucją oraz nie jest stosowana w praktyce jest bezcelowe. Ze względu na powyższe oraz konieczność zapewnienia zupełności i niesprzeczności obowiązującego porządku prawnego, jak również zapewnienie przestrzegania podstawowych praw jednostki i zaufania obywateli do państwa prawa, należy uznać potrzebę wprowadzenia niniejszej nowelizacji za konieczną i w pełni zasadną.

Projekt ustawy rodzi pozytywne skutki społeczne. Uchylenie niekonstytucyjnego przepisu niewątpliwie jest zgodne z zasadą budowania zaufania do organów władzy publicznej. Ponadto zostanie zrównana sytuacja prawna obywateli, którzy posiadają zaległości podatkowe co będzie zgodne z konstytucyjną zasadą równością wszystkich obywateli wobec prawa.

Biorąc pod uwagę, że sądy nie stosują art. 70 §8, a w budżecie nie ujmuje się zaległych należności podatkowych ustawa nie wywoła negatywnych skutków dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

BAS-WASGiPU/WAPEiM-778/16

Warszawa, 21 kwietnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jakub Kulesza)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zmian.; dalej: o.p.). Nowelizacja polega na uchyleniu § 8 w art. 70 o.p.

Celem projektowanej nowelizacji jest – jak wynika z uzasadnienia dołączonego do projektu – wyeliminowanie z obowiązującego porządku prawnego przepisu, którego zgodność z Konstytucją RP została zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12, publ. OTK ZU nr 7A/2013, poz. 97.

Zgodnie z art. 70 § 8 o.p. nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu. Przepis ten w obecnym brzmieniu obowiązuje od 1 stycznia 2003 r. Norma w nim zawarta do 31 grudnia 2002 r. wynikała z § 6 w art. 70 o.p. Zmiana nastąpiła od 1 stycznia 2003 r. i została dokonana ustawą z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169, poz. 1387 ze zmian.). Polegała na nadaniu nowego brzmienia art. 70, czego konsekwencją była również zmiana numeracji jednostek redakcyjnych art. 70 o.p., oraz objęciu jego dyspozycją również zobowiązań podatkowych zabezpieczonych zastawem skarbowym (do 31 grudnia 2002 r. przedawnieniu nie ulegały jedynie

zobowiązania podatkowego zabezpieczone hipoteką). Art. 70 § 6 o.p. w brzmieniu obowiązującym w latach 1998-2002 został uznany przez TK za niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP. Jednocześnie w uzasadnieniu swojego wyroku TK zwrócił uwagę, że zawarta w zakwestionowanym przepisie norma prawna została powtórzona i rozszerzona o zastaw skarbowy w nowym § 8 art. 70 o.p. Choć przepis ten (art. 70 § 8 o.p.) nie był formalnie przedmiotem orzekania w sprawie SK 40/12, to – z uwagi na jego treść (de facto identyczną z treścią art. 70 § 6 o.p.) – zdaniem TK konieczne jest podjęcie przez ustawodawcę „pilnych działań zmierzających do wyeliminowania” tego przepisu z obowiązującego systemu prawnego.

Projektowana zmiana miałyby wejść w życie z dniem ogłoszenia (art. 2 projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

Warszawa, 21 kwietnia 2016 r.

BAS-WASGiPU/WAPEiM-779/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jakub Kulesza) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zmian.; dalej: o.p.). Nowelizacja polega na uchyleniu § 8 w art. 70 o.p.

Celem projektowanej nowelizacji jest – jak wynika z uzasadnienia dołączonego do projektu – wyeliminowanie z obowiązującego porządku prawnego przepisu, którego zgodność z Konstytucją RP została zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12, publ. OTK ZU nr 7A/2013, poz. 97.

Projekt nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Warciński